

Landskrona stad

Stadsledningskontoret

Juridiska enheten

Datum
2016-10-12Handläggare
Paul Bergström

Projektplan

Projektnamn

e-Arkivsprojektet med för ändamålet tillhörande organisation

Projektledare

Matthias Lindgren, arkivarie, Lunds kommun, 50%
Paul Bergström, e-arkivarie, Landskrona stad, 50%

Uppdragsbeskrivning

Att i ett samarbete mellan de deltagande kommunerna utreda förutsättningarna för att skapa och delta i ett samarbete t.ex. kommunalförbund eller tekniskt samarbete med ansvar för digitala arkivfrågor bl.a. införandet och förvaltandet av ett system för bevarande (e-Arkiv) och i andra hand söka egen lösning för införandet och förvaltandet av ett system för bevarande (e-Arkiv). I uppdraget ingår också att undersöka andra samarbetsformer.

Projektidé

Ett system för bevarande (e-Arkiv) kräver en relativt komplex organisation om man vill kunna få en optimal användning och en kostnadseffektiv implementering. Det handlar både om möjligheten att personellt funktionsfördela utifrån olika kompetenser, men också om att kontinuerligt kunna arbeta med utveckling och förbättring både av leveransprocesserna, men också sökfunktioner och gränssnitt. Dessutom måste en allmän filhanteringskompetens finnas på plats då inte all digital information är av systemkaraktär som kan standardiseras fullt ut, utan mycket kan befinna sig i annan miljö och kräva handpåläggning.

Av dessa skäl bör deltagande kommuner i första hand söka samarbete med andra kommuner för att uppnå de förutsättningar som krävs i fråga om kompetensförsörjning, funktionsfördelning och ekonomiska synergieffekter som uppstår vid en större drift. Att tillsammans med andra kommuner samverka i en förstudie menar vi vara rätt väg framåt för de här frågorna.

Bakgrund

De deltagande kommunerna har ett allt växande behov av att kunna bevara sin digitala information långsiktigt – ett behov som delas av samtliga kommuner i landet. Den springande punkten är sista länken i informationskedjan, nämligen ett system som informationen kan bevaras i.

Ett system för bevarande har definierats av Riksarkivet i RA-FS 2009:1;

System för bevarande	System som används för att säkerställa bevarandet av elektroniska handlingar
----------------------	--

Termen "e-Arkiv" som ofta används synonymt, har i många sammanhang visat sig otillräcklig då man tenderat att använda det i många olika sammanhang.

Med "e-Arkiv" avses alltså i detta sammanhang ett IT-system som uppfyller lagstiftningens krav för långsiktigt bevarande av myndighetens handlingar, eller med andra ord: "ett system för bevarande". "Långsiktigt" är i detta sammanhang potentiellt "för evigt".

Därmed så kan man också sluta sig till att ett e-Arkiv inte är ett IT-system som alla andra, då IT-system i princip aldrig "uppfyller lagstiftningens krav för långsiktigt bevarande av myndighetens handlingar".

Riksarkivet har också i projektet eARD:s (e-Arkiv och e-Diarium) gett ut en rapport "Långsiktig informationshantering med stöd av e-arkiv" där man förklarar begreppet "system för långsiktig informationsförsörjning" där man beskriver en linjär process för informationen från de verksamhetssystem den skapats i, ibland via så kallade "mellanarkiv", till "slutarkivet". Man tar däri också upp begreppet "arkivmyndighet" och väver in detta i modellen.

En kommun har en mängd olika system inom sina verksamheter. Dessa genererar som regel en allt ökande mängd information som av olika skäl kan behöva hanteras. Det kan också finnas information utanför något system som kan behöva tas om hand t.ex. arkivavställningar av sociala medier.

Det som ett e-Arkiv kan bidra med i detta sammanhang är egentligen två saker:

1. Det kan fylla rollen som ett standardiserat mellanarkiv så att det inte bildas en flora av olika mellanarkivlösningar, inte sällan IT-systembundna, som då kan omhänderta (med eller utan föregående gallring) den information som verksamheten har ett frekvent behov av, men som av olika skäl inte kan/bör/får ligga kvar i verksamhetssystemet.
2. Det kan fylla rollen som ett standardiserat slutarkiv där man dels kan omhänderta (med eller utan föregående gallring) den information som verksamheten inte längre har ett frekvent behov av från verksamhetssystemen, men också genom att låta ägandet av informationen i mellanarkivet överföras till arkivmyndigheten.

De största synergieffekterna uppnås om båda användningsområdena förenas i ett och samma e-Arkiv.

Effektivisering och potentiella besparingar

- Information kan ställas av utanför ett verksamhetssystem, men ändå uppnå en hög tillgänglighet för verksamheten.
- Ett e-Arkiv skapar en inkörsport för stadens arkiverade digitala information.
- Med stor sannolikhet kan en del system släckas ned om dess information kan överföras till ett e-Arkiv. Här finns en relativt stor besparingspotential vis à vis programvarulicensieringar, supportavtal och andra kostnader i förbindelse med olika verksamhetssystem.
- Genom att tillämpa standardiserade inleveranser (s.k. FGS:er) så kommer man kortsiktigt kunna använda samma eller liknande metod för att förbereda informationen för inleverans i e-Arkivet. På längre sikt kommer FGS:erna kunna tillämpas i kravställningen vid systemupphandlingar, vilket i sin tur ger besparingar i förberedelsearbetet för inleveranser.
- FGS:er tillämpas idag främst på landstingsnivå, men både statlig och kommunal sektor är på frammarsch. Här krävs kommunövergripande samarbete för att skapa standardiserade FGS:er som går att använda vid kravställning.
- Ett standardiserat e-Arkiv använder s.k. generiska gränssnitt, d.v.s. man utvecklar ett per leveranstyp, som sedan återanvänds för andra system av samma leveranstyp. Som ett exempel så kommer gränssnittet i e-Arkivet för det inlevererade diariesystemet A se likadant ut som för det inlevererade diariesystemet B. Det är informationen som är i fokus – inte vilket system det härrör ifrån. På så sätt behöver endast ett gränssnitt per leveranstyp utvecklas eller införskaffas.

Kvalitetshöjning

- Genom att implementera ett standardiserat e-Arkiv så kommer sista pusselbiten på plats i den långsiktiga informationsförsörjningen. Det möjliggör då standardiserade rutiner tidigare i kedjan som långsiktigt höjer både möjligheten att bevara digital information, men också med vilken kvalitet så kan ske.
- Med en portal in till arkiverad digital information torde otydligheter kring var information kan återfinnas omintetgöras. Detta i sin tur för med sig en potential att på ett säkrare sätt avgöra om informationen finns eller inte.
- Möjliggör på ett helt annat sätt än tidigare, digitala leveranser av efterfrågad information från slutarkivet till hela organisationen.
- Arkivmyndigheten säkerställer den digitala informationens autenticitet och säkerställer att det är den slutliga arkivlagda versionen som tillhandahålls.

Tillgänglighet

- Hela organisationen ska ha direkt eller routad åtkomst till e-Arkivet.
- Varje verksamhet ska direkt hamna i sitt mellanarkivs gränssnitt.
- Varje verksamhet ska själv via rättigheter styra hur åtkomstbehörigheter ska sättas i sitt mellanarkiv.
- Arkivmyndigheten sätter åtkomstbehörigheterna för slutarkivet.

- e-Arkivet ska ha en god ”failover” (driftstörningshantering) så att man kan tekniskt arbeta i systemet utan att det ska påverka tillgängligheten, ha en hög redundans (speglade backuper) samt en utredd och beslutad långsiktig backupstrategi.

Syfte

Arkivering och gallring av digital information ska förflyttas från kortsiktiga kostnadsdrivande projekt till en iterativ säkerställd naturlig process och som ett resultat av det ska hanteringen:

- bli processbunden
- bli kostnadseffektiv
- bli professionell
- högkvalitativ
- långsiktig

Mål

Ett för verksamheterna tillgängligt e-Arkiv att påbörja leveranser till under 2018 som är fullt implementerat under 2019.

Delmål

- Samla intresse från arkivfunktionerna hos aktuella skånska kommuner
- Uppnå en kritisk massa (jmf SydArkivera c:a 250.000 kommuninvånare)
- Implementera idén på kommundirektörnivå
- Få till stånd en avsiktsförklaring
- Undersöka olika samarbetsformer
- Utarbeta förslag till organisationen
- Få till stånd en fördjupad avsiktsförklaring
- Ta fram styrdokument och finansiering
- Få styrdokument och finansiering klubbade i deltagande kommuners KF
- Instifta samarbetet
- När organisationen fastställts därefter utreda implementeringen av e-Arkiv

I det fall försöket att skapa ett samarbete går om intet, får en annan förstudie utröna vilka alternativ som återstår.

Mottagare

Deltagande kommuner

Avgränsning

Projektet kommer inte att omfatta själva implementeringen av ett e-Arkiv utan handlar främst om att skapa rätt förutsättningar för att i nästa steg genomföra detta.

Metoder

Förstudie	genomgång av vad som skett tidigare i liknande projekt, insamling av dokumentation kring dessa projekt och bearbetad sammanställning av detta samt en presentation av ett realistiskt förslag som medverkande kommuner i förstudien har att ta ställning till
Studiebesök	SydArkivera, Region Skåne och/eller R7
Implementering	med kontinuerlig uppföljning försöka sätta idén på ett samarbete på högsta kommunala tjänstemannanivå syftande att därigenom få ett politiskt gehör Att under förstudiens gång avlägga delrapporter för att bättre synkronisera med den kommunala budgetprocessen
Uppföljning	utvärdering, kommunikation och rapportering

Aktivitetsplan

I dagsläget finns formella kontakter mellan tretton skånska kommuner (Bjuv, Höganäs, Klippan, Landskrona, Lund, Perstorp, Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla, Trelleborg, Ystad, Ängelholm och Örkelljunga). Som jämförelse hade SydArkivera en kritisk massa på c:a 250 000 kommuninvånare då avsiktsförklaringen undertecknades av deltagande kommuner. Det innebär att projektet i dagsläget ligger drygt 60% över för att nå upp till samma befolkningsunderlagsituation SydArkivera hade vid sitt startskott. Aktiviteterna under den närmaste tiden kommer att koncentreras på att implementera idén på en förstudie inom respektive kommuner. Ett informativt utskick till övriga skånska kommuner som kan bli aktuella i projektet görs, men vi gör bedömningen att en tillfredställande massa redan uppnåtts.

Ett första arbetsmöte med den gemensamma arbetsgruppen hölls den 24 augusti i Lund. Den 1 september hölls ett mellanchefsmöte i Landskrona där förslaget presenterades och förslag på projektledare fördes fram. Chefer från tio kommuner var närvarande och en kommun hade anmält förhinder i förväg. De föreslagna projektledarna accepterades av närvarande chefer. Nästa arbetsmöte hölls den 21 september i Höganäs och nästkommande blir i Landskrona den 19 oktober.

Arbetet att ta fram nödvändiga dokument går vidare och deltagande kommuner anmodas bekräfta sitt intresse att gå vidare med en förstudie innan september månads utgång.

Den 29 september 2016 hade samtliga tolv kommuner meddelat sin avsikt att vara med i förstudien via e-post till Landskrona stad och den 30 september tillkom även Perstorps kommun med sin avsiktsförklaring. Därefter kommer inga fler kommuner tas med annat än så beslutats i förstudiens styrgrupp efter en första överenskommelses undertecknande.

Projektbudget

Som projektet är utformat för närvarande, så bör det kunna löpa vidare inom respektive kommuns ordinarie verksamhet. Vid en eventuell avsiktsförklaring kommer bland annat arbetet med att ta fram en finansiering och budget för ett möjligt kommunalförbund eller annan samarbetsform, men det ligger för närvarande längre fram i tiden.

Om en överenskommelse om att inleda förstudie nås så kommer projektet ta fastare form och bedömningen görs att det behövs en projekttid på 6 månader med en dedicerad projektledare med 100 % tjänst som i delar upp på två halvtidstjänster. Arbetsgruppens medlemmar deltar inom respektive kommuns ordinarie verksamhet.

Projektorganisation

Projektledare 50%: Matthias Lindgren, arkivarie, Lunds kommun

Projektledare 50%: Paul Bergström, e-arkivarie, Landskrona stad

Gemensam arbetsgrupp

Bjuvs kommun: Anette Munge

Höganäs kommun: Peter Hultberg

Klippans kommun: Janicke Schreuder

Landskrona stad: Paul Bergström

Lunds kommun: Matthias Lindgren

Perstorps kommun: *Vakant*

Simrishamns kommun: Oline Sörensen

Sjöbo kommun: Lena Mårtensson

Tomelilla kommun: Carl-Henrik Andersson

Trelleborgs kommun: Emma Nordstrand

Ystads kommun: Fredrik Bensch

Ängelholms kommun: Maria Holm

Örkelljunga kommun: Carita Gustafsson

När förstudien startar sammankallar projektledare till första arbetsgruppsmötet inom förstudien. Där utses en ordförande som sedan sammankallar arbetsgruppen till möten en gång per månad efter tidplanen eller då frågor av vikt måste behandlas. Mötena ska planeras in efter projektplanens tidslinje. Arbetsgruppen ska hållas uppdaterade om projektets framskridande.

Projektmedarbetare:

Utöver projektledarna och arbetsgruppen bedöms i nuläget inga fler resurser behövas.

Stödresurser:**Stora referensgruppen**

Personer med direkt erfarenhet av implementering av e-Arkiv

Elin Jonsson, SydArkivera

Leif Sandberg, R7e-arkiv och Landstingsarkivet i Uppsala län

Tobias Lundberg, Landstingsarkivet i Sörmland (f.d. R7e-arkiv)

Terho Ahola, Regionarkivet i Skåne

Alenca Cernec, Helsingborgs stad

Niclas Bendroth Clausenborg, Kommunförbundet Skåne

Personer inom parenteser ännu ej vidtalade (i förekommande fall).

Lilla referensgruppen

Personer med relevanta kompetenser inom berörda kommuner

Jesper Jakobsson, jurist, Lunds kommun

Vakant, ekonom, Deltagande kommun

Information och rapportering

Respektive kommun utformar sina direktiv för rapportering. Information ges fortlöpande i arbetsgruppen.

Uppdragsgivare

Deltagande kommuner

Avrapportering inledningsvis och vid utvärdering

Styrgrupp

I varje deltagande kommun
utsedda chefer

Regelbunden avrapportering och vid avvikelser
från aktivitetsplan

Uppföljning

Utvärdera effektivitetsvinster, avstämning mot mål och syfte, slutrapport grundat på den dokumentation som gjorts under projektets gång. Engagera kommunikatör inom eller utom den gemensamma arbetsgruppen för att kommunicera ut projektets gång.